



Изх. № 300/05.06.2017г.

ДО  
Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ  
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО  
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ КЪМ  
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМИ Г-Н КЪНЕВ,

Приложено Ви изпращаме становище на Асоциация на банките в България по проект на ЗИД на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, внесен от двама народни представители на 25 май 2017г. Бихме искали да отбележим, че имаме възможност да изразим бележки и коментари по законопроекта при предварителното му съгласуване от КФН със заинтересованите страни, като голяма част от бележките и коментарите ни по законопроекта бяха взети предвид. Същевременно, обаче, има някои важни въпроси, по които сме изразявали мнение, но за съжаление, аргументите ни не бяха взети предвид при финализирането на законопроекта от КФН и внасянето му в Народно събрание. В тази връзка използваме възможността да изразим нашите съображения по въпросите по-долу и се надяваме те да бъдат обсъдени и отчетени при приемането на законопроекта от законодателния орган.

На първо място, прави впечатление, че са запазени предложените текстове, касаещи възможността да се гарантират парите на клиентите на ИП в банките. В предходни становища на АББ, както и по време на провеждани срещи с представители на КФН и БАЛИП, сме изразявали аргументите си против предложената промяна, като водещият ни мотив е, че направеното законодателно предложение противоречи на основната идея на Директивата за схемите за гарантиране на депозитите, а именно, че се изплащат депозити при задействане на схемата, когато те са индивидуализирани – конкретно по лица и сума на влога. В предложената законодателна промяна от КФН такава индивидуализация, обаче, не е възможна, с изключение на случаите, в които средствата се съхраняват по индивидуални клиентски сметки. По-долу сме изразили конкретните аргументи срещу предложената законодателна промяна:

- Разграничаването на сметките на инвестиционен посредник-небанка, по които той държи собствени средства и сметките, по които той съхранява клиентски средства, става на базата на декларация от инвестиционния посредник-небанка. Този начин на идентифициране на средствата по сметка не е особено надежден, тъй като е възможно информацията в декларация на инвестиционния посредник да се окаже неадекватна или неактуална към даден момент. Средствата на клиентите на инвестиционен посредник-небанка се съхраняват по обща /кюпова сметка/ и няма как те да бъдат индивидуализирани, което на практика е основно противоречие с Директивата за схемите за гарантиране на депозитите, според която се изплащат депозити, които могат да бъдат индивидуализирани, като титуляри и размери на влога;

- Попадането на клиентските активи в обхвата на гаранцията, осигурявана от схемата за гарантиране на депозитите, би наложила необходимостта и следва да гарантира надеждното идентифициране на титуляря на депозита/влога, което означава, че инвестиционните посредници-небанки трябва да предоставят постоянно информация за свои клиенти, за чиято сметка съхраняват парични средства, както и за размера на депозиранияте от клиентите суми, за да могат да се изчисляват обща експозиция на даден клиент и съответни премийни вноски за гаранционния фонд за нея;

- Неясен остава въпросът, ако един инвестиционен посредник се обслужва от повече от една банка, което е обичайно, как при възникване на проблем в една от тях, може да се направи разграничение, кои точно средства на клиенти са били там, а не по сметки в други банки, при условие, че парите не могат да бъдат „маркирани“;

- Предложеният вариант на промени в ЗГВБ на практика превръща клиентите на инвестиционни посредници в най-привилегированите банкови клиенти в случаите на банкова несъстоятелност, тъй като те няма да бъдат изследвани за размер на обща експозиция към банката, а ще бъдат гарантирани, независимо от нея за размер на вземането им, което е в противоречие с всички местни и европейски актове, касаещи гарантирането на депозити.

- Не е ясно и когато възникне потребност от изплащане на гарантирани суми, те на кого биха се изплащали – на посредника, или директно на клиентите му и с кого ще комуникира при такива случаи ФГВБ.

Във връзка с горното смятаме, че ако се пристъпва към извършването на съответни промени в законодателството, отнасящо се до гарантирането на депозитите, те би следвало да бъдат предложени и обсъдени едновременно с предложената понастоящем промяна в ЗГВБ и да са съгласувани с Фонда за гарантиране на влоговете в банки, за да се гарантира адекватното функциониране на схемата за гарантиране на депозитите, в съответствие с европейската директива и местното законодателство.

Вариантът средствата на клиенти да се съхраняват по тяхна сметка, което предполага упълномощаване на ИП да се разпорежда с тях, според нас, от правна гледна точка е ясен и не поражда съмнения, кой е титулярят и

какъв точно е остатъкът към даден момент, т.е. паричните средства, които биха били гарантирани, съответно и базата, върху която се плаща вноса за ФГВБ, но такова задължително условие не се въвежда с проекта, с оглед осигуряване на депозитна защита. Има само допускане, че е възможно и това положение в § 60 на проекта, който касае чл. 11, ал. 1, т. 5 от ЗГВБ. Според нас, това е единствената възможност за осигуряване на депозитна гаранция на клиенти на инвестиционни посредници и ако се цели постигането на такава, то от текста на предложената нова т. 5 следва да отпаднат думите: „или по клиентски сметки към сметка на инвестиционния посредник“. По този начин няма правна недопустимост и не се създават условия за бъдещи спорове и затруднения по прилагането на закона.

**На второ място,** не приемаме предложението в чл. 100г, ал. 2 инвестиционен посредник-небанка с капитал от 250 хил.лв. да бъде довереник по емисия облигации. Предвидената към настоящия момент законодателна възможност довереник по облигационна емисия да бъде само банка отчита възможностите, опитът, установената практика и експертиза от страна на банките в случаи на неизпълнение и водене на дела по несъстоятелност срещу длъжници по облигационна емисия. Бихме искали да отбележим високия материален интерес на облигационерите при наличието на емисии с голям номинал. Ако се смята за обосновано и бъде прието предложението довереник по облигационна емисия да може да бъде и инвестиционен посредник-небанка, предлагаме поне такава възможност да се допуска само за инвестиционни посредници с минимален капитал от 1,5 млн. лв. /най-големите/, които не само могат да извършват по-широк набор от инвестиционни услуги, в сравнение с инвестиционните посредници с капитал от 250 хил.лв., но и имат по-висока капиталова устойчивост и обща ресурсна обезпеченост.

**На трето място,** в настоящия вариант на проекта на ЗПНЦК са предложени нови текстове в чл. 77б, ал. 1, според които се допуска Фондът за компенсиране на инвеститорите да изплаща компенсации за липсващи клиентски активи, без да е отнет лиценз на инвестиционен посредник, т.е. допуска се възможността ИП да продължи да извършва дейност дори след изплащане на компенсации на клиентите му. Тази възможност не е обяснима за нас, с оглед действията, които следва да бъдат предприети, съобразно Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. За нас не са ясни мотивите за предложената промяна, както и какви са причините, допускащи възможността ИП да продължи да извършва дейността си и същевременно Фондът за компенсиране на инвеститорите да изплаща задълженията на клиентите на ИП. Съгласно принципите, заложи в Директивата за схемите за компенсиране на инвеститорите, схемата за компенсиране на инвеститорите се задейства и се изплащат компенсации, след като се установи, че възможностите на ИП да възстанови клиентските активи, респ. клиентските средства, са изчерпани. Изплащането на компенсация от Фонда за компенсиране на инвеститорите на клиенти на ИП, което не е в процедура за отнемане на лиценз, създава предпоставки и възможности за неточности и спорове и според нас, задължително следва първо да се назначи квестор в ИП, който да изясни, дали ИП е в състояние да продължи дейността си, или ще се наложи отнемането на лиценза му, както и да гарантира коректността на действията и процесите, които протичат. Ако не се направи това, се създават възможности за неточности и спорове, както и се намаляват значително възможностите за суброгиране на Фонда за компенсиране на инвеститорите впоследствие – при прекратяване на дейността. Бихме искали да подчертаем, че не ни е известна европейска практика, която да предвижда възможности за задействане на схемите за компенсиране на инвеститорите и изплащане на клиентски активи в случаите, в които все още не е отнет лиценз на ИП. Предвид изложеното, не приемаме предлаганата промяна, която би могла да доведе до ненужно и неправилно използване на средства от Фонда, съответно, до необходимост от увеличаване на вноските на посредниците – банкови и небанкови, и управляващите дружества в него, с оглед попълване на евентуален недостиг на средства.

Благодарим Ви за предоставената възможност за изразяване на становище проекта на ЗИД на ЗППЦК и се надяваме, че изразените от нас бележки и коментари по изложените по-горе законодателни текстове ще бъдат обсъдени и взети предвид, за което предварително благодарим.

Бихме искали, също така, да изразим готовността си за участие в заседания на ръководената от Вас комисия в Народното събрание, на които проектът ще бъде обсъждан и очакваме ползотворното ни досегашно сътрудничество да продължи и занапред.

С УВАЖЕНИЕ:

Ирина Марцева  
Главен секретар на АББ

